

عنوان مقاله:

بازخوانی مستقلات عقلی در پرتو روش استدلالی رالز: راهی در جهت بسط عقل خودبنیاد در فقه و اصول

محل انتشار:

دوفصلنامه حقوق تطبیقی، دوره 6، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

مجید نیکوئی - دانش آموخته دکتری حقوق عمومی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

حسین سیمایی صراف - دانشیار دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

شناسایی عقلانیت خودبنیاد (مستقلات عقلی) به عنوان منبع احکام فقهی، یکی از ظرفیتهای مهم عقلگرایی در اصول فقه شیعه است. با عنایت ویژه به این ظرفیت میتوان احکام فقهی را از سیطره نصگرایی خارج و هر چه بیشتر به احکام عقلی نزدیک کرد. با این وجود، به نظر میرسد که تاکنون «مستقلات عقلی» نتوانسته نقشی جدی در ایجاد احکام فقهی ایفا کند؛ زیرا، اگر آن را از منابع فقه شیعه حذف کنیم، احکام فقهی تغییر چندانی نمیکند. مقاله حاضر، به دنبال ریشهیابی نقش ضعیف مستقلات عقلی در روند استنباط احکام و یافتن راهی برای حل این مشکل به رشته تحریر در آمده است. در این مقاله، تلاش شده با استفاده از روش استدلالی جان رالز، مستقلات عقلی را از دو حکم کلی و مبهم «حسن عدل» و «قبح ظلم» فراتر ببرد و مفاهیمی عینیتر و شفافتر را ذیل مستقلات عقلی و مفهوم عدالت تحلیل کند.

کلمات کلیدی:

مستقلات عقلی، مشهورات، مظفر، رالز، عدل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1201352>

